

PHILIPPI

ALBERTINII

Piscensis I. C.

EPISTOLA

AD ANNIBALEM

CAMPEGIVM.

Qua adolescenti gratulatur novem mensium peregrinationem, quòd, Hetruria peragrata, clarorum virtute, ac doctrina virorum sibi benevolentiam adiunxerit.

Præcipuè verò Magnorum Hetrurię Ducum
Christerne Lotharingi matris, & Cosmi
Medices filij gratiam conciliauerit.

Clarorum virorum elenchum auersa pagina indicabit.

Alexander Burghius Episcopus, Pontificis Maximi
Vicarius, vir doctissimus.

Belisarius Vintha Eques I. C. eorum, qui Magni Hetrurię
Ducis à secretis sunt, princeps.

Petrus Guicciardinius I. C. Magni Hetruię Ducis apud
Pontificem Maximum orator.

Baptista Guarinius Eques, philosophus, & poeta.

Petrus Scotius philosophus, & Pontificis Maximi ab arcanis
diplomatibus.

Raphael Gualterotius, philosophus, & poeta.

Octavius Rinuccinius philosophus, & poeta.

Franciscus Bracciolinius, philosophus, & poeta.

Margharita Sarocca, philosopha, & poetria.

Annibal Minalius eques I. C. & humanarum litterarum pe
ritissimus.

Petrus Victorius iunior I. C. & Latinarum, Gręcarumque
litterarum peritissimus.

Scipio Bargalius, eques, magni nominis, & summę uir eru
ditionis.

Scipio Bendinellius, philosophus, & orator.

Iosephus Albertinius, orator, & poeta, humanarumq; litte
rum disertissimus interpret.

PHILIPPVS ALBERTINIVS I. C.

ANNIBALI CAMPEGIO S. D.

In eius Campegianum.

LEX ANDRVM Becche-
riam, Magni Ducis Hetru-
riae apud Gubernatorem
Mediolani Oratorem, pra-
clarum tibi apud Ticinenses
tuos testimonium dedisse vir-
tutis, ac gravitatis, in primis verò modestiae, non
modò ex summorum virorum, quorum tibi Ro-
mae, totaq; Hetruria abs te nuper peragrata, ami-
citiam adiunxisti, litteris ad se se scriptis, sed
etiam ex congressu, & sermone inter nos habito,
cum nudius tertius hominem officij causa adij-
semus; & tibi, ut scis, vehementer planè sum
gratulatus, & mihi immortaliter sum gavisus.
Cum enim virtus ipsa per se ita sit laudabilis;
ut, si quis ea sit ornatus, laudetur praecipuè pra-
ter ceteros; gravitas verò, ac modestia in ado-
lescentia, aetatisq; flore sic commendetur, ut

magnam apud omnes excitet admirationem sui;
contra Verò, si desideretur, aut absit, eidem cæ-
teræ virtutes iudicentur abesse: talia tibi acerri-
rime gravissimorum hominum iudicio fuisse tri-
busta, discedentemq; ex Hetruria summam ip-
sius laudem esse profecutam; Et mihi, qui meus
est singularis in te amor, gaudendum, Et tibi
gratulandum optimè intelligebam, adolescenti ni-
mirum ad summam gloriam maximè nato, atq;
apto: qui prima peregrinatione illis ipsis, quibus
ornatus es, ornamentis, non vnius, aut alterius
Romæ Cardinalis animum devincire, in Hetru-
ria Verò ipsa præclarissimorum etiam virorum
benevolentiam conciliare Et scieris, Et potueris,
quorum nonnulli inibi sunt, ut virtutis fama im-
mortalitatem consequantur; nonnulli iam sint
consecuti. Prætereo prudens sciens Piscenses
meos: in quibus tamen est Iosephus frater, cuius
tu eruditionem tanti facis, quanti omnes faciunt,
quibuscunque non est eius incognita virtus, ni-
mirum plurimi: neque me fraternus amor fallit.
Cuius tui iudicij argumento est, quam æstate su-
periore ad eundem, dum rusticaremur, misisti,
elegan.

5
elegantissima elegia, cum ijs, quae à veteribus
sunt conscriptae, penè comparanda, cum ad Tibul-
lianas proximè accedat. Quos quidem Piscien-
ses sic in tui admirationem pertraxisti, ut sex ip-
sos menses, quos apud illos fuimus, partim quasi
in aestivis, partim velut in hybernis, in oculis te
tulerint, omni obsequio, humanitate, amore, offi-
cio sint complexi, in discessu verò corpore, oculis,
lacrymis, bonis omnibus, animo, memoria prose-
cuti. Mitto Lucenses finitimos meos, in quibus
fuit Scipio Bendinellus: qui dum vixit, (supe-
riore enim hyeme diem obiisse, non ignoras, tristi
sui cum patriae tum amicis desiderio relicto) in
totius Italia laude vixit ob præstantem doctri-
nam cum animi probitate coniunctam: ad quem
cum litteras scripsisses bene latinè loquentes, me-
mini, eum mecum fuisse admiratum tuos in eo ge-
nere processus. At Lucenses mittere fortasse pos-
sum: Pistorienses verò finitimos item meos, quò
possum? In his est Franciscus Bracciolinius
ex ijs, qui nostra tempestate Tuscè præmata pan-
gunt, poeta sanè valde bonus. Ad quem cum
Pistorij, ut eum defacie nosceremus, donum

vnà venissemus; ut primum intellexit tuam in
congressu humanitatem, ex colloquio verò inge-
nium esset admiratus; nosti, quae suscepta in te be-
nevolentia fuerint argumēta, quae inuitationes,
ut pomeridianis horis apud se essemus, ad quem
magnus lectissimorum civium erat futurus ex to-
ta ciuitate conuentus. Florentinos itē qui possum
sine culpa, imò verò sine veteris, quae mihi iam
inde ab adolescentia summa cum ipsis fuit, ami-
citię quasi iniuria aut preterire, aut dissimulare,
potissimum ob studiorum communionem? In ijs
est Ioannes Baptista Strotius meus: at qui vir,
dij boni? nimirum de quo ego non modò parum,
sed nihil potius hic dixisse videbor, si virum in
omni scientiarum genere maxime versatum, si
maximum, non ex Rhetorum officinis, ut ait ille
tuus, sed ex Academia (addo ego ex Licei) spatijs
oratorem, si lepidissimum poetam appellem: si ve-
rò humanissimum, ac modestissimum hominem,
quot sunt, quotq; fuere,

Quotq; post alijs erunt inannis,
ceteris fortasse omnibus, ipse mihi quidem non
faciam satis, Quotus quisque esse potest, qui tan-

7
ei viri doctrinam non admiretur, orandi facultatem verissimis laudibus non extollat; lepidissimos, quos Tusce conscribit, versus, omni prorsus lepore, ac sale conditos, non amet, non exosculetur, humanitatē non predicet, modestiam non amplectatur, quo nihil fieri possit humanius, nihil excogitari modestius? Quibus præclaris animi bonis cuienam mirum videatur, si suorum Principum animos ita deinxit, ut eorum benevolentia, ac gratia perfruatur? In illis ipsis est Raphael Gualterotius, Philosophus præstantissimus: quem ubi adiimus, audiimus de reconditis, abstrusisq; natura rebus subtilissimè differentem; ut eum virum facile posses agnoscere, qui Aristotele apotissimum in succum converterit, ac sanguinem. In iisdem est Petrus Victorius iunior, qui iurisprudentiam cum eloquentia coniunxit: atq; ita coniunxit, ut utra excellat magis, dubitari facile possit: senioris Petri humanitatis, ac doctrina, ut patrimonij, futurus hæres. Sed possum ne obliuisci, qui mihi penitus in memoria insedit, Octavianum Rinuccinū, florem iuuentutis, decus civium suorum? quem iam inde

8
ab eo tempore, quo Pisis Iuri operam dabam, me-
mini, adolescentem Hetruscis Musis sic esse in de-
licijs, atque amoribus; ut, qualis uno omnium
est iudicio, talem futurum augurarer, ingeniosis-
simum scilicet, ac lepidissimum poetam: cuius egre-
gia, eximiaque virtus, quæ id genus poetis, prin-
cipem inter veteres locum obtinentibus, par est,
duodecim ante annos Florentiæ in frequentissimo
totius, quæ illuc confluxerat, Italia theatro, spe-
ctata est, atque incredibili clamore, & plausu
comprobata. Ea cum Magno Ferdinando optimè
esset perspecta, et cognita, nemini mirum videri
debet, si Octavium Rinuccinium legerit ex omni-
nobilissimorum civium numero, ac præcipuè præ-
ter ceteros, quos Mariæ Medices, Galliarum Re-
gina, Magni Francisci fratris filia, cū ad Henri-
cum Regem virum deducenda esset, toto itine-
re, totaque navigatione in Galliam vsque comi-
tes, atque asseclas esse voluit. Is igitur, cum do-
mum ipsum convenissemus, ubi te miro sui cogno-
scendi desiderio flagrare, fama virtutis incen-
sum, ex nobis audivit, occurrens ad ostium, ad-
ventumque gratulatus, ea gravitate complexus

est animi tui propensionem, ut summam huma-
nitatem non desiderares: est enim in eo, ut tu
quoque peracutè vidisti, quam difficillimam sa-
pientes esse dixerunt, & ob id in paucis reperias,
illa gravitatis cum humanitate societas. Ab
his omnibus, qui mihi pro centum millibus &
sunt, & verò etiam esse debent, ad quorum ami-
ciciam nos tibi aperuimus quasi fores, cum suavi-
tates ingenij tui perspexissent, quàm humaniter
fuiſti exceptus? quàm libenter in familiaritatē
cooptatus? quibus laudum præconijs ornatus?
His porrò accessit, diuinus planè vir, eques splen-
didissimus, Belisarius Vintha, eorum, qui Ma-
gni Ducis à secretis sunt, meritò princeps: qui
cum in expendendis hominum ingenijs, ijsdemq;
diudicandis & natura, & longo rerum usu
perspicacissimus sit, quam de te animo concepe-
rit opinionem, ego ceriè, qui cum ipso de te non
semel, aut iterum sum collocutus, haud facile di-
xerim. Sed de Senensibus expectas, video,
quid dicam. In ijs Scipio hodie Bargalius eques,
quasi regnare videtur, vir fanè ut excellenti
ingenio, sic fama tam celebris, ut apud omnes

virtute, ac vigilijs nomen cum omni posterita-
 te adequauerit. Is ubi te se se alloquentem au-
 diuit, & ex sermone animum cognouit; quam
 facile ad te amandum fuerit allectus, locupletis-
 simi nos testes sumus. Vt enim cetera taceam, no-
 bis ab eo abire non licuit prius, quam utriusque
 nomen in numerum retulit eorum, cum quibus
 eam amicitiam instituere consuevit, quae ex vir-
 tute orta, altissimisq; defixa radicibus, est sem-
 piterna, cum nulla unquam vi diuelli possit.
 Atque hos quidem in Etruria tibi viros com-
 paraſti. At quos Roma non modò viros, sed etiã
 foeminas, quae virtute viris praestant quam plus
 rimis, conciliaſti? mitto Cardinales. at Baptistã
 Guarinium, equitem, cur mittam? cuius elegan-
 tissima scripta, ac lepedissima monumenta om-
 nium plausus ab hominibus sic sunt excepta, sic
 omnium manibus teruntur, ut non minus ad
 posteritatis memoriam, quam ad praesentis tem-
 poris gratiam spectare videantur: quibus nomẽ
 suum ita consecrauit; ut ipsius sint gloria, & ho-
 noris aeterna futura insignia. Is ut animi tui sen-
 sus, ad laudemq; impetus intellexit, admiratus

ingenium non ex multis modò sermonibus, quos cum illo habuisti, sed ex dulcissima, quam ad eundem miseris, elegia, ita te capit amare, ut nullum tempus fuerit, quod Romæ commorati sumus, quin de te honorificentissimè & sentiret, & loqueretur: neque hoc uno fuit contentus. extant eius ad me litteræ, in quibus tibi non magnum modò præconium tribuit; sed graue etiam testimonium impartit. Cum eo magna contentione certat nostri seculi sapientissima, ac doctissima fœmina Margharita Sarocca, omni non solum scientiarum genere ornatissima, sed in pangendis Hetruscis carminibus tam admirabili ingenio, ut veteres poetrias superare potius, quàm adæquare verissimè dici possit. Cui tu lepidissimo epigrammate scripto perbellè finxisti, decimum inter Musas locum ex Apollinis sententia Saphonem debere concedere, quòd hæc illi longè præstet, quæ Heroicum poema conscripserit. De quo quidem poemate, cum ad Saroccam multi, ijq; docti viri ventitarent, scis, quæ, nobis presentibus, iudicia fierent, quantaq; de eodem libros nonnullos ex authoris lectione degustanti-

12
bus esset expectatio, omnibus nimirum affirman-
tibus sine controuersia, lectissimam feminam in-
ter epicos nostri temporis posse obtinere summa
cum laude, ac dignitate locum,

Insignemq; suo capiti petere inde coronam,

Vnde prius paucis velarint tempora Musa.

Sed nihil necesse est commemorare, qui in oculis
Pontificis Maximi habitat, eius ipsius ab arca-
nis diplomatibus, Petrum Strotium, virum om-
ni doctrinae genere ornatissimum: nihil Anniba-
lem Minalium, Muretanae, ac Poggianae alum-
num discipline: qui in his litteris, quibus ad tuas
latinas respondit, nullum finem facit praedicandae
epistolae tuae, rebus, & sententijs (ut hominis
verba usurpem) refertae, elegantissimis verbis
contextae, ingenij luminibus litae: ex quo fa-
ctum esse affirmat, ut ab se vnicè diligaris: Vi-
deriq; sibi, ait, te in Margharitae matris vlnis
eloquentiam hausisse, ut in Corneliae gremio
Gracchi didicisse perhibentur. nihil praeterea sex-
centos alios nominare. At Alexandrum Bur-
ghium, Pontificiae Vicarium dominationis, eum
qui una omnium voce doctissimus usurpatur,

quòd encyclopædiam absoluerit, virtute ipsa olim
ad Episcopatus dignitatem euectum, Maximis
Pontificibus, præsertim verò Clementi Octavo,
charum, Romanae aulae ornamentum, ac decus,
nò nominem? aut Petrum Guicciardinum, Ma-
gni Ducis Hetruriae apud eundem Pontificem
oratorem, præteream? tanta eloquentia cum pru-
dentia coniuncta virum; ut ex utraque homi-
nis eluceat ingenij lumen: tanta commoditate,
tanta opportunitate, ut temporis ad res obeun-
das idonei, ad negotia pertractanda apti nemo
magis eo sit intelligens. Horum omnium benevo-
lentiae, & amoris in te sui non incerta, incerta
autem? imò verò certissima argumenta fuerunt.
Sed, ut Florentiam redeamus, quamquam ora-
tionem potius scribere, quam epistolam texere vi-
deri nolo; facere tamen non possum, quin, nisi
tuae laudis, cuius maximè sum cupidus, invidus
videri velim, huc addam, quanta ipse te posueris
in gratia apud Magnos Hetruriae Duces Chri-
sternam Lotharingiam matrem, ac Cosmum Mo-
dicem filium, quanti enim interest,

Principibus placuisse viris? quod quum de no-

bis percrebescit, ad nostram laudem nihil videtur
 posse addi, ex quo maior ab omnibus nostri ratio
 habeatur: qui nostra virtute tantum efficere,
 ac præstare possimus, ut eorum, qui in ceteros
 habent imperium, et ad Reipublicæ gubernacu-
 la sedent, amorem, ac gratiam censequamur.
 Cum, igitur, ad Heroes illos ab aula principibus
 Sylvio Piccolomineo, et Ugolino à Monte in
 cubiculum esses introductus, ut eosdem pietatis,
 ac reuerentia causa venerareris, ubi primum ex
 congressu, ac sermone senserunt te, quam orator
 Beccheria suis literis ipsis commouerat, præcla-
 rè non modò sustinuisse, sed prorsus vicisse expe-
 ctationem; bone DEVS, quanta te benignitate,
 quanta humanitate, quæ in vultu, in oculis, in
 verbis, animi imagine, indicibus, signis, ac notis,
 apparatbat, exceperunt? Dicam verè, Annibal,
 ut amicis meis dixi quàmplurimis, Heroes illi
 ipsi se se vicerunt: qui tua laudi non modò faue-
 re, sed honori velificari: mihi, qui præsens aderã,
 viderentur: nec mihi quisquam facile persuade-
 ret, si de alijs audirem, quæ tibi à se dimisso, maxi-
 mèq; collaudato, tam benignè, tam proluxè sunt

polliciti. Quid quòd ea tibi patere omnia sponte,
atque vltro imperarunt, quæ summa tantum am-
plitudinis viris, qui Florentiam accedunt, pate-
re rogati imperant? mira videlicet, vel quæ stu-
pore potius, quàm admiratione afficiant: quæ si
quis commemorare instituat, cum omnem supe-
rent fandi copiam, commemorantem annus defi-
ciat, nedum dies. Quare quòd in hac peregrina-
tione eum te præstiteris, vt virtute, gravitate,
ac modestia tot, tantorumq; virorum bonam,
magnamq; messueris messem, eorumq; beneuo-
lentiam, atque amorem tibi conciliaueris; magno-
rum verò Heroum gratiam sis adeptus; tantaq;
domum cum laude redieris, vt verè possis dice-
re, constare tibi iteneris rationem; non solum ti-
bi, sed Nicolao etiam, parenti optimo, in cuius
amplexum, atque osculum æquè saluus, atque ex-
pectatus venisti, ex animo, & verè gratulor,
vt principio dicebam: mihi verò, qui hanc pere-
grinationem tibi bene, & feliciter euenturam
sum auguratus, tuis autem summe voluptati, at-
que honori futuram prædixi, mirificè gaudeo:
eoq; etiam magis, quo plurimorum iudicio tuis ip-

se laudibus sim adscribendus; quòd, quæ tua sponte fecisti, libentius etiam meo, qui te amo tuo merito plurimum, adductus consilio feceris. in eamq; sententiam volui hoc ad te dare letterarum, quæ testes scilicet perpetuò forent laudum tuarum, & amoris erga te mei. Vale.

Ticino pridie idus Apriles.

E Pistolam complicaturo reddita mihi sunt
 ab amico eodem meo, eodem tuo litteræ cum
 exemplo epistolæ, quam ad eundem miseras, non
 modo oratione sed stylo etiam Horatianis quàm
 simillimo. Cuius lectione eò sum delectatus ma-
 gis, quò tibi de te ipso affirmanti credideram mi-
 nus, in istam ætatem posse cadere aut orationem,
 aut stylum illius poetæ, qui, ut de eo cecinit
 acerrimi iudicij vir,

dulces scriptis cum compellaret amicos,
 Protulit effatos, velutique ex tempore versus:
 Quos sale Romano: atq; Italo conspersit aceto:
 Quorum sunt tamen Hyberna niue candidiora
 Verba, quasi è liquido, & puro manantia fonte.
 quid tamen in eo genere possent, multi &
 nostra, & patrum memoria, præstantissimi
 aliòqui poetæ, tentarunt: illud tamen scribendi
 genus paucissimi sunt assecuti. Tu, nisi fallor,
 & oratione, & stylo Horatium non modò ad-
 umbrasse videris, sed etiam expressisse. Quòd
 autem communis amicus affirmat, te duos su-
 pra quinquaginta parxisse versus ante, quàm è
 sella surrexisti; alijs fortasse rem miram narrat;
 mihi,

mibi, qui tuum ingenium probè noui, non mi-
ram: est enim.

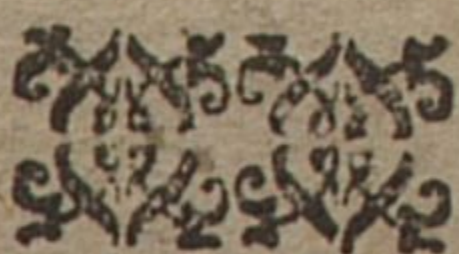
Quale fuit Cassi, rapido feruentius amni.
cuius tu illa non solùm sæpe habes in ore, sed
etiam ad usum reuocas.

Non leuis ascensus, si quis petit ardua: sudor
Plurimus hunc tollit: nocturno exsomnis oliuo
Immoritur; delet, quod mox laudauerit in se.
Qui cupit æternæ donari frondis honore.

IN ANNIBALIS
CAMPEGII

Ingenium.

DAEdala, quō varios submittit Terra colores,
Flagranti patulos flore referta sinus.

Dadala, quum verno flores leuis ingerit alueo,
Ver populata fugax, tecta que fingit apis.

Dadala mens fabri fuit olim sedula Cressi,
Quum labyrinthæas condidit arte domos.

Dadala, folliculos ubi textit, licia Bombyx
Ore vomens; vivam se tumulto ipsa regens.

Dadala solerti studio, Jovis ipsius alto
Prognata ex capite, dia puella fuit.

Terra, ape dadalior, fabro, Bombyce, puella
Annibal: hoc uno dadala turba minus.

LIBRARY
OF THE
MUSEUM OF
ART AND
ARCHAEOLOGY
UNIVERSITY OF
CAMBRIDGE

